

اتیسم و ورزش

با تأکید بر هنرهای رزمی

مؤلفان:

فاطمه بهرامی

دکتر احمد رضا موحدی

دکتر احمد عابدی

دکتر سید محمد مرنندی

عنوان و نام پدیدآور: اتیسم و ورزش با تأکید بر هنرهای رزمی / مؤلفان فاطمه بهرامی... [و دیگران].

مشخصات نشر: تهران: صمدیه، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۷۵ ص، ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.

شابک: 978-600-8442-01-1

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: مؤلفان فاطمه بهرامی، احمدرضا موحدی، احمد عابدی، سید محمد مرنندی.

موضوع: در خودماندگی کودکان -- درمان

موضوع: Autism in children -- Treatment

موضوع: هنرهای رزمی -- جنبه‌های روانشناسی

موضوع: Martial arts -- Psychological aspects

شناسه افزوده: بهرامی، فاطمه، ۱۳۶۴ -

رده‌بندی کنگره: ۳۹۵ ۲۲ الف ی ۵۰۷ RJ

رده‌بندی دیویی: ۶۱۸ ۲۸۵۸۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۷۷۲۵۰

انتشارات
صمدیه

اتیسم و ورزش با تأکید بر هنرهای رزمی

• مؤلفان: فاطمه بهرامی، دکتر احمدرضا موحدی، دکتر احمد عابدی، دکتر سید محمد مرنندی

• طراح جلد: گروه طراحان چهار میخ (احسان اصفهانیان)

• شمارگان: ۵۰۰ نسخه

• چاپ اول: ۱۳۹۵

• قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

• چاپ و صحافی: پردیس دانش

• ناشر: صمدیه

• مدیر نشر: لطف‌الله میثمی

• مسئول تولید: آرمان رضاپور

• نشانی: تهران، میدان توحید، نصرت غربی، شماره ۲۴، طبقه سوم

کدپستی ۱۴۵۷۸۳۷۴۵۴، صندوق پستی ۱۳۴۴۵/۸۹۵ تلفاکس: ۶۶۹۳۶۵۷۵

حقوق ناشر محفوظ است

فهرست

۱۳.....	پیشگفتا مولان
۱۷.....	بخش او: تاریخچه اختلالات طیف اتیسم
۱۹.....	فصل اول: تاریخچه اختلالات طیف اتیسم
۱۹.....	مقدمه
۲۰.....	اختلالات طیف اتیسم
۲۱.....	تاریخچه و تکامل اختلالات طیف اتیسم
۳۲.....	اختلالات موجود در طیف اتیسم
۳۲.....	اختلال اتیسم
۳۳.....	اختلال نافذ رشد که به گونه‌ای دیگر تشخیص داده نشده
۳۴.....	سندرم اسپرگر
۴۰.....	سندرم رت
۴۱.....	اختلال فروپاشنده‌ی دوران کودکی
۴۳.....	شیوع اختلالات موجود در طیف اتیسم
۴۴.....	شیوع اختلال اتیسم
۴۵.....	شیوع سندرم اسپرگر و اختلال فروپاشنده‌ی دوران کودکی
۴۶.....	شیوع اختلالات طیف اتیسم
۴۹.....	بخش دوم: نشانگان اختلالات طیف اتیسم و درمان‌ها
۵۱.....	فصل دوم: نشانگان (علائم تشخیصی) اختلالات طیف اتیسم

- ۵۱ رفتارها و علائق تکراری، محدود و کلیشه‌ای
- ۵۱ انواع مختلف رفتارها و علائق تکراری، محدود و کلیشه‌ای
- ۵۲ روتین‌ها و آداب خاص
- ۵۴ علائق محدود و باریک
- ۵۵ کاربرد تکرارگونه‌ی زبان
- ۵۶ حرکات کلیشه‌ای
- ۵۸ حرکات کلیشه‌ای مختص اختلالات طیف اتیسم
- ۵۹ حرکات کلیشه‌ای در کودکان طبیعی در حال رشد
- ۶۰ حرکات کلیشه‌ای در جوامع دارای اختلالات دیگر
- ۶۳ دستکاری تکراری اشیاء
- ۶۴ رفتارهای غریب، تکراری
- ۶۶ رفتارهای کلیشه‌ای سطح بالا؛ مختص اختلال طیف اتیسم
- ۷۱ علت بروز رفتارها و علائق تکراری، محدود و کلیشه‌ای
- ۷۲ شیوه‌های درمانی رفتارها و علائق تکراری، محدود و کلیشه‌ای
- ۷۳ درمان‌های مبتنی بر پیش‌آیند
- ۷۴ ۱. تقویت ناوابسته/ محیط غنی‌شده
- ۸۱ ۲. دیگر درمان‌های مبتنی بر پیش‌آیند
- ۸۳ درمان‌های مبتنی بر پیامد
- ۸۳ ۱. تقویت افتراقی (تفکیکی)
- ۸۳ ۲. تقویت افتراقی رفتار دیگر
- ۸۵ ۳. تقویت افتراقی رفتار ناسازگار
- ۸۶ ۴. تقویت افتراقی رفتار با نرخ پایین
- ۸۷ ۵. تقویت افتراقی حذفی
- ۸۸ ۶. تنبیه
- ۹۱ ۷. کنترل محرک‌های بازدارنده
- ۹۲ درمان‌های مبتنی بر خاموش‌سازی
- ۹۲ ۱. خاموش‌سازی حسی

۹۶	۲. جایگزینی تقویت کننده.....
۹۷	دیدگاه‌های ترکیبی برای درمان.....
۹۹	فصل سوم: اختلال در برقراری ارتباط بیانی و درمان‌ها.....
	۱. دوره‌ی رشد ارتباط پیش‌بیانی در کودکان مبتلا به اختلال طیف
۱۰۰	اتیسم.....
۱۰۲	۲. دوره‌ی رشد زبان اولیه در کودکان مبتلا به اختلال طیف اتیسم.....
	۳. دوره‌ی زبان اولیه به سمت پیشرفته در کودکان مبتلا به اختلال
۱۰۵	طیف اتیسم.....
۱۰۹	فصل چهارم: اختلال در تعاملات اجتماعی.....
۱۱۱	۱. دوره‌ی در نواح اختلال در تعاملات اجتماعی.....
۱۱۱	توجه اشتراکی.....
۱۱۱	تقلید.....
۱۱۲	تمرین همزمان.....
۱۱۲	داستان‌های اجتماعی.....
۱۱۳	آموزش مهارت‌های اجتماعی و شادمانی در گروه‌ها.....
۱۱۵	بخش سوم: درمان‌های مبتنی بر فعالیت حرکتی ویژه اختلالات طیف اتیسم.....
۱۱۷	فصل پنجم: درمان‌های مبتنی بر فعالیت حرکتی ویژه اختلالات طیف اتیسم.....
	الف: درمان‌های مبتنی بر فعالیت حرکتی و کاهش بروز رفتارهای
۱۱۷	کلیشه‌ای.....
۱۱۸	شدت مداخلات مبتنی بر فعالیت حرکتی و رفتارهای کلیشه‌ای.....
	مداخلات مبتنی بر فعالیت حرکتی و پایداری کاهش رفتارهای کلیشه‌ای
۱۲۰	
۱۲۲	فراوانی مداخلات مبتنی بر فعالیت حرکتی و رفتارهای کلیشه‌ای.....
۱۲۲	مداخلات مبتنی بر فعالیت حرکتی و انواع مختلف رفتارهای کلیشه‌ای.....
۱۲۴	نوع مداخلات مبتنی بر فعالیت حرکتی و رفتارهای کلیشه‌ای.....
	ب: درمان‌های مبتنی بر فعالیت حرکتی به منظور کاهش اختلال در برقراری
۱۲۶	ارتباط بیانی.....

ج: درمان‌های مبتنی بر فعالیت حرکتی به منظور کاهش اختلال در تعاملات اجتماعی.....	۱۲۷
فصل ششم: درمان از طریق هنرهای رزمی (رزمی درمانی).....	۱۳۱
روان درمانی از طریق رزمی درمانی.....	۱۳۲
درمان جسم از طریق رزمی درمانی.....	۱۳۴
ششم از تحقیقات رزمی درمانی.....	۱۳۵
رزمی درمانی ویژه اختلالات طیف اتیسم.....	۱۳۶
توجیه اثرات رزمی درمانی در کودکان مبتلا به اختلالات طیف اتیسم.....	۱۳۹
توجیه اثر مداخلات رزمی بر کاهش رفتارهای کلیشه‌ای کودکان مبتلا به اختلالات طیف اتیسم.....	۱۳۹
توجیه اثر مداخلات رزمی بر کاهش نقایص تعاملات اجتماعی در کودکان مبتلا به اختلالات طیف اتیسم.....	۱۴۲
توجیه اثر مداخلات رزمی بر کاهش نقایص ارتباطات بیانی در کودکان مبتلا به اختلالات طیف اتیسم.....	۱۴۴
فهرست منابع.....	۱۴۷

پیشگفتار مؤلفان

با شیوع ابتلا به ناتوانایی‌های رشدی ضرورت ایجاد مداخلات درمانی برای بهبود این ناتوانی‌ها و حداکثر استفاده از توانایی‌های افراد مبتلا کاملاً احساس می‌شود. اختلال طیف اتیسم یکی از این ناتوانایی‌های رشدی است که جمعیت قابل مداسه‌ای را افراد هر جامعه‌ای به آن مبتلا می‌شوند و با توجه به ماهیتی که این اختلال دارد، مشکلات عدیده‌ای را برای افراد مبتلا، خانواده‌ها و سازمان‌هایی که وظایف تربیت و تربیت این افراد را بر عهده دارند به وجود می‌آورند. وجود رکات کلیشه‌ای، نقص بارز در توانایی برقراری ارتباط با دیگران و اختلال شاید در تعاملات اجتماعی که از ویژگی‌های تشخیصی اختلال طیف اتیسم می‌باشد علاوه بر ایجاد آسیب‌های روحی، روانی و جسمانی در افراد مبتلا، محیطی پر استرس و اضطراب را برای خانواده‌های این افراد فراهم می‌کند. به منظور کاهش دامدهای حاصل از ابتلا به اختلال طیف اتیسم چه در سطح فرد مبتلا و چه در سطح خانواده و جامعه، مداخلات مختلفی مانند مداخلات دارویی، تغذیه‌ای و مشاوره‌ای توسعه داده شده‌اند.

گسترش ابتلا به اختلال طیف اتیسم و مشکلات بسیاری که این اختلال در مسیر رشد، شکوفایی و زندگی تحصیلی و اجتماعی کودک مبتلا به جای می‌گذارد به اندازه‌ای برای خانواده‌ها و خود کودک طاقت‌فرسا است که منجر

به برانگیخته شدن عزم راسخ و جدی دانشمندان حیطه‌های مختلف علوم رفتاری، روانشناختی، روان‌تحلیل‌گری و پزشکی در ارائه شیوه‌های مؤثر در درمان این اختلال شده است. هرچند در حال حاضر استفاده ترکیبی از شیوه‌های شناخته شده‌ی فعلی درمانی گام‌های ارزشمندی را در بهبود علائم این اختلال برداشته است، لیکن هنوز نیاز به شیوه‌های درمانی جدیدتر و کارآمدتر به وضوح احساس می‌شود. شیوه جدیدی که در سه دهه اخیر نظر دانشمندان حیطه اختلالات عصب رشدی^۱ را به خود اختصاص داده است شیوه مداخلات مبتنی بر فعالیت حرکتی است. به نظر می‌رسد بهبود در علائم این اختلالات از طریق فعالیت‌های حرکتی نسبت به سایر شیوه‌ها مزیت‌های بیشتری را با صرف زمان انرژی و هزینه یکسان به دست دهد. متأسفانه اکثریت قریب به انحصاری والدین، مربیان و معلمان کودکان اتیستیک پیشداوری منفی و نامناسبی از توانایی این کودکان در یادگیری و اجرای مهارت‌های حرکتی پیچیده و پیشرفته دارند. در این افراد مشکلات شناختی، توجهی و یادگیری این کودکان فراتر از آن است که انتظار فراگیری چنین مهارت‌هایی را از آن‌ها در ذهن ببرداریم. این در حالی است که نتایج پژوهش‌های اخیر یافته‌های متفاوت و نوید بخشی را در این زمینه ارائه می‌دهند. مطابق با نتایج این پژوهش‌ها کودکان مبتلا به اختلالات طیف اتیسم قادر به یادگیری تکالیف حرکتی پیچیده مانند بخش‌های رزمی می‌باشند. نتایج این پژوهش‌ها گام اولیه‌ای در جهت تغییر این دیدگاه منفی در خصوص توانایی‌های این کودکان به دست داده است.

اثر حاضر که حاصل پژوهش‌های مختلف از جمله پژوهش‌های مؤلفان در زمینه مداخلات ورزشی (به‌خصوص ورزش‌های رزمی) ویژه افراد مبتلا به اختلالات طیف اتیسم می‌باشد، یکی از محدود کتاب‌هایی است که به

معرفی شیوه جدید ورزش درمانی می‌پردازد و قابل استفاده به منظور بهبود افراد مبتلا به اختلالات عصب رشدی از جمله اختلالات طیف اتیسم می‌باشد. با توجه به عدم وجود کتاب‌های علمی قابل توجهی در این حیطه در کشور عزیزمان و با توجه به نیاز مجامع علمی، آموزشی و خانواده‌های دارای کودکان مبتلا به اختلالات طیف اتیسم نگارش چنین کتابی از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. خواندن کتاب حاضر به دانشجویان رشته‌های روانشناسی، تربیت بدنی و توانبخشی و افراد شاغل در مراکز درمانی و مدارس آموزش و پرورش استثنایی توصیه می‌شود. مؤلفان درخواست می‌رساند خود را از کلیه همکاران و متخصصان امر در خصوص ارائه انتقادات و پیشنهادات مربوطه اعلام می‌دارند. قطعاً انتقادات و راهنمایی‌های این برشاهد دقیق علمی مورد پذیرش قرار خواهد گرفت.

کتاب پیش‌رو در سه بخش کلی و شش فصل تنظیم شده است. بخش اول به توصیف اختلالات طیف اتیسم و تاریخچه آن، بخش دوم به معرفی نشانگان اصلی و تشخیصی این اختلالات و درمان‌های مرتبط با آن‌ها و بخش سوم به معرفی درمان‌های مبتنی بر فعالیت‌های حرکتی ویژه اختلالات طیف اتیسم با تأکیدی ویژه بر هنرهای رزمی اختصاص داده شده است. لازم به ذکر است کتاب در دو جلد تدوین شده است. جلد دوم که به صورت گام به گام به آموزش تکنیک‌های رزمی به همراه یک دی‌وی دی تصویری می‌پردازد، به زودی منتشر خواهد شد. امید آن است کتاب حاضر دریچه‌ای هر چند کوچک به سوی رشد، پیشرفت و تعالی خانواده‌ها، افراد مبتلا به اختلال عصب رشدی طیف اتیسم بگشاید.